

"Službeni glasnik RS", br. 88/2009

Na osnovu člana 112. stav 1. tačka 2. Ustava Republike Srbije, donosim

UKAZ

o proglašenju Zakona o upotrebi Vojske Srbije i drugih snaga odbrane u multinacionalnim operacijama van granica Republike Srbije

Proglašava se Zakon o upotrebi Vojske Srbije i drugih snaga odbrane u multinacionalnim operacijama van granica Republike Srbije, koji je donela Narodna skupština Republike Srbije na Prvoj sednici Drugog redovnog zasedanja u 2009. godini, 26. oktobra 2009. godine.

PR broj 175
U Beogradu, 28. oktobra 2009. godine

Predsednik Republike,
Boris Tadić, s.r.

ZAKON

o upotrebi Vojske Srbije i drugih snaga odbrane u multinacionalnim operacijama van granica Republike Srbije

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se upotreba i priprema Vojske Srbije i drugih snaga odbrane za učešće u multinacionalnim operacijama van granica Republike Srbije, prava i obaveze nadležnih organa i učesnika u tim operacijama, finansiranje troškova učešća i druga pitanja za izvršavanje misija i zadataka u očuvanju bezbednosti i mira u svetu i pružanju humanitarne pomoći drugim državama u kriznim situacijama.

Na sve što neposredno nije uređeno ovim zakonom primenjuju se propisi o odbrani, civilnoj zaštiti i Vojsci Srbije i zaključeni međunarodni ugovori u oblasti bezbednosti, odbrane i vojne saradnje, kao i propisi kojima se uređuje nadležnost i rad drugih snaga odbrane.

Član 2.

Multinacionalne operacije van granica Republike Srbije (u daljem tekstu: multinacionalne operacije), u smislu ovog zakona, obuhvataju misije i zadatke u očuvanju nacionalne, regionalne i globalne bezbednosti i mira u svetu, i to:

- 1) operacije očuvanja, održavanja i izgradnje mira u svetu;
- 2) operacije sprečavanja sukoba i uspostavljanja mira;
- 3) zajedničke odbrambene operacije u skladu sa propisima o odbrani;
- 4) operacije pružanja pomoći u otklanjanju posledica međunarodnog terorizma i terorističkih napada većih razmera;
- 5) učestvovanje u humanitarnim operacijama u slučaju prirodnih, tehničko-tehnoloških i ekoloških nesreća većih razmera i pružanje pomoći u kriznim situacijama.

Druge snage odbrane, u smislu ovog zakona, su zaposleni u Ministarstvu odbrane, Ministarstvu unutrašnjih poslova i drugim organima državne uprave, osoblje civilne zaštite i lica koja se mogu angažovati na poslovima pružanja pomoći u okviru multinacionalnih operacija, odnosno pružanju humanitarne pomoći ugroženim državama u kriznim situacijama, kao i materijalni potencijal Republike Srbije.

Pod humanitarnim operacijama, u smislu ovog zakona, smatra se angažovanje pripadnika Vojske Srbije i drugih snaga odbrane na otklanjanju i ublažavanju posledica prirodnih katastrofa, tehničko-tehnoloških nesreća i drugih nesreća koje obimom i intenzitetom ugrožavaju zdravlje i živote ljudi, materijalna dobra i životnu sredinu, a koje nije moguće otkloniti angažovanjem organa države na čijoj je teritoriji događaj nastao.

Član 3.

Upućivanje Vojske Srbije i drugih snaga odbrane u multinacionalne operacije zasniva se na sledećim principima:

- 1) da je učešće pripadnika Vojske Srbije i drugih snaga odbrane u konkretnoj operaciji u skladu sa Ustavom Republike Srbije i međunarodnim pravom;
- 2) da je učešće pripadnika Vojske Srbije i drugih snaga odbrane u skladu sa nacionalnim bezbednosnim i odbrambenim interesima Republike Srbije;
- 3) da se aktivnosti Vojske Srbije i drugih snaga odbrane u vezi sa učešćem u multinacionalnim operacijama u javnosti objektivno predstavljaju;
- 4) da je obezbeđena adekvatna pravna zaštita učesnika u multinacionalnim operacijama i poštovanje ugovornih obaveza u pogledu procena bezbednosnih rizika.

Član 4.

Obaveze koje je Republika Srbija preuzela zaključenim međunarodnim ugovorima u oblasti bezbednosti, odbrane i vojne saradnje izvršavaju se u skladu s tim ugovorima i aktima donetim za njihovo sprovođenje.

Izvršenje obaveza iz stava 1. ovog člana obezbeđuju Vlada i Ministarstvo odbrane, u skladu sa propisima o odbrani, odnosno nadležni organi prema ovlašćenjima iz zaključenih međunarodnih ugovora.

Član 5.

Pripadnici Vojske Srbije se mogu angažovati u multinacionalnim operacijama i učestvovati u aktivnostima iz člana 2. stav 1. ovog zakona i dužni su da postupaju u skladu sa Ustavom Republike Srbije, zakonom, odlukama nadležnih organa, principima međunarodnog prava o upotrebi sile i pravilima angažovanja donetim za konkretnu multinacionalnu operaciju.

Pripadnici drugih snaga odbrane, u skladu sa potrebama, mogu se angažovati u multinacionalnim operacijama iz člana 2. stav 1. ovog zakona i dužni su da postupaju u skladu sa zakonom, odlukama nadležnih organa i principima i pravilima međunarodnog humanitarnog prava.

Član 6.

Status pripadnika Vojske Srbije angažovanih u multinacionalnim operacijama iz člana 2. stav 1. ovog zakona uređuje se u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima je uređena služba u Vojsci Srbije.

Status pripadnika drugih snaga odbrane u multinacionalnim operacijama iz člana 2. stav 1. ovog zakona uređuje se u skladu sa ovim zakonom, propisima o civilnoj zaštiti i propisima o državnim službenicima.

II. PRIPREMA I UPUĆIVANJE U MULTINACIONALNE OPERACIJE I POVLAČENJE IZ MULTINACIONALNIH OPERACIJA

Član 7.

O upotrebi Vojske Srbije i drugih snaga odbrane u multinacionalnim operacijama odlučuje se na osnovu Godišnjeg plana upotrebe Vojske Srbije i drugih snaga odbrane u multinacionalnim operacijama (u daljem tekstu: Godišnji plan upotrebe), kojim se određuju njihove misije i zadaci.

Godišnji plan upotrebe zasniva se na:

- 1) utvrđenim bezbednosnim i odbrambenim potrebama i interesima, u skladu sa Strategijom nacionalne bezbednosti Republike Srbije, Strategijom odbrane Republike Srbije i Strategijskim pregledom odbrane Republike Srbije;
- 2) obavezama koje je Republika Srbija preuzela zaključenim međunarodnim ugovorima u oblasti bezbednosti, odbrane i vojne saradnje i civilne zaštite;
- 3) raspoloživim materijalnim, finansijskim i ljudskim resursima sistema odbrane.

Godišnji plan upotrebe sadrži: naziv planiranih misija, odnosno multinacionalnih operacija; njihov mandat; pregled misija, odnosno multinacionalnih operacija čije je izvršavanje u toku

sa ocenom stanja; cilj koji se postiže upotrebom Vojske Srbije i drugih snaga odbrane u multinacionalnim operacijama koje se planiraju u tekućoj godini; raspoložive snage i materijalna i finansijska sredstva koja se mogu staviti na raspolaganje radi učestvovanja u multinacionalnim operacijama, kao i druge elemente od značaja za odobravanje učešća u multinacionalnim operacijama.

Godišnji plan upotrebe pripremaju:

- 1) Ministarstvo odbrane - za pripadnike Vojske Srbije i zaposlene u Ministarstvu odbrane;
- 2) Ministarstvo odbrane u saradnji sa nadležnim ministarstvima - za zaposlene u drugim organima državne uprave, osoblje civilne zaštite i lica koja se mogu angažovati na poslovima pružanja pomoći u okviru multinacionalnih operacija;
- 3) Ministarstvo unutrašnjih poslova - za zaposlene u Ministarstvu unutrašnjih poslova.

Godišnji plan upotrebe Vladi predlažu ministar odbrane i ministar unutrašnjih poslova.

Član 8.

Narodna skupština razmatra i usvaja Godišnji plan upotrebe za izvršavanje planiranih multinacionalnih operacija u tekućoj godini.

Ministar odbrane i ministar unutrašnjih poslova Narodnoj skupštini predstavljaju delove Godišnjeg plana upotrebe iz svog delokruga.

Narodna skupština odlučuje o učešću pripadnika Vojske Srbije u multinacionalnim operacijama, kao i o produžetku vremena njihovog angažovanja i povlačenju iz multinacionalne operacije, na osnovu usvojenog Godišnjeg plana upotrebe.

Izuzetno od odredbe stava 3. ovog člana, Narodna skupština može, u skladu sa interesima Republike Srbije, odobriti upotrebu i učešće pripadnika Vojske Srbije u operacijama iz člana 2. stav 1. tač. 2), 3) i 5) ovog zakona koje nisu predviđene Godišnjim planom upotrebe, ako se znatno pogorša bezbednosna ili humanitarna situacija u svetu.

Član 9.

Predsednik Republike, na osnovu odluke Narodne skupštine, u skladu sa zakonom, odlučuje o upućivanju pripadnika Vojske Srbije u multinacionalne operacije, na predlog ministra odbrane.

Izvršavanje odluke iz stava 1. ovog člana, u skladu sa zakonom, obezbeđuju Ministarstvo odbrane i Vojska Srbije.

Član 10.

Vlada, na osnovu usvojenog Godišnjeg plana upotrebe, u skladu sa zakonom, odlučuje o učešću i upućivanju pripadnika Ministarstva unutrašnjih poslova, osoblja civilne zaštite i zaposlenih u organima državne uprave u multinacionalne operacije, produžetku vremena

njihovog angažovanja i povlačenju iz multinacionalne operacije, na predlog nadležnog ministra.

Izvršavanje odluke iz stava 1. ovog člana, u skladu sa zakonom, obezbeđuju nadležna ministarstva.

Izuzetno, Vlada može odobriti učešće drugih snaga odbrane u humanitarnim operacijama koje nisu predviđene Godišnjim planom upotrebe, u slučaju neodložnog otklanjanja posledica prirodnih, tehničko-tehnoloških i ekoloških nesreća većih razmera, kao i pružanja pomoći civilnim organima u kriznim situacijama.

Član 11.

Odluku predsednika Republike iz člana 9. ovog zakona izvršava ministar odbrane, u skladu sa zakonom i propisima o odbrani i Vojsci Srbije.

Odluku Vlade iz člana 10. ovog zakona izvršavaju nadležni ministri, u skladu sa zakonom i propisima kojima se uređuje nadležnost i rad drugih snaga odbrane.

Član 12.

U multinacionalne operacije mogu se upućivati samo pripadnici Vojske Srbije i drugih snaga odbrane koji su završili obuku u zemlji ili inostranstvu, koji su osposobljeni za odgovarajuću specijalnost i koji imaju odgovarajući sertifikat o osposobljenosti za učešće u multinacionalnim operacijama.

Član 13.

U multinacionalne operacije ne mogu biti upućeni vojnici dok se nalaze na služenju vojnog roka, u skladu sa propisima o vojnoj obavezi, odnosno civilnoj službi.

U slučaju proglašenja ratnog ili vanrednog stanja, u multinacionalne operacije ne mogu se upućivati pripadnici Vojske Srbije do ukidanja ratnog ili vanrednog stanja, osim u multinacionalne operacije iz člana 2. stav 1. tačka 3) ovog zakona.

U multinacionalne operacije iz člana 2. stav 1. ovog zakona mogu biti upućeni pripadnici aktivne rezerve čija se prava i obaveze u vezi sa učešćem u multinacionalnim operacijama uređuju ugovorom.

Član 14.

Plan priprema za učešće u multinacionalnoj operaciji utvrđuju i sprovode:

- 1) ministar odbrane - za pripadnike Vojske Srbije;
- 2) ministar unutrašnjih poslova - za policijske službenike;
- 3) nadležni ministar - za zaposlene u organima državne uprave.

Kriterijume za izbor i način izbora pripadnika Vojske Srbije, pripadnika Ministarstva unutrašnjih poslova, osoblja civilne zaštite i zaposlenih u organima državne uprave koji se pripremaju i obučavaju za učešće u multinacionalnim operacijama i način izdavanja sertifikata o osposobljenosti uređuje nadležni ministar iz stava 1. ovog člana, u skladu sa zahtevima multinacionalne operacije.

Član 15.

Izabrani pripadnik civilne zaštite, pripadnik Ministarstva unutrašnjih poslova, državni službenik i nameštenik za vreme koje provede na pripremama u zemlji i inostranstvu radi učešća u multinacionalnim operacijama ima pravo na plaćeno odsustvo u skladu sa ovim zakonom.

Pripadniku Vojske Srbije i licu iz stava 1. ovog člana za vreme priprema i obuke za učešće u multinacionalnoj operaciji pripada pravo i na naknadu troškova, u skladu sa propisima o naknadi putnih i drugih troškova.

Pripremanje i obučavanje za učešće u multinacionalnim operacijama pripadnika Vojske Srbije obavlja se u skladu sa propisima o odbrani i Vojsci Srbije.

Član 16.

Ako u vremenu određenom za sprovođenje multinacionalne operacije dođe do narušavanja mandata misije, ozbiljnog ugrožavanja bezbednosti i odbrambenih interesa Republike Srbije, ili budu ugroženi životi pripadnika Vojske Srbije i drugih snaga odbrane, ili nastanu neprihvatljivi rizici i opasnost po njihovu bezbednost, a Narodna skupština nije u mogućnosti da se sastane, na osnovu zajedničke procene sa nadležnim ministrima, ministar odbrane predlaže predsedniku Republike donošenje odluke o trenutnom povlačenju dela ili svih pripadnika Vojske Srbije, odnosno drugih snaga odbrane i pre okončanja aktivnosti na koju su upućeni.

O odluci iz stava 1. ovog člana, bez odlaganja obaveštavaju se predsednik Narodne skupštine i predsednik Vlade.

Član 17.

Vlada, na kraju budžetske godine, usvaja Izveštaj o izvršavanju Godišnjeg plana upotrebe Vojske Srbije i drugih snaga odbrane u multinacionalnim operacijama i podnosi ga Narodnoj skupštini.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana pripremaju:

- 1) Ministarstvo odbrane - za pripadnike Vojske Srbije i zaposlene u Ministarstvu odbrane;
- 2) Ministarstvo odbrane u saradnji sa nadležnim ministarstvima - za zaposlene u drugim organima državne uprave, osoblje civilne zaštite i lica koja se mogu angažovati na poslovima pružanja pomoći u okviru multinacionalnih operacija;
- 3) Ministarstvo unutrašnjih poslova - za zaposlene u Ministarstvu unutrašnjih poslova.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana obavezno sadrži: podatke o karakteru multinacionalnih operacija u kojima su učestvovali pripadnici Vojske Srbije i drugih snaga odbrane; pregled strukture angažovanih snaga odbrane; pregled utrošenih sredstava po namenama za pripremanje i izvođenje operacija, odnosno povlačenje iz tih operacija; analizu stanja u zoni izvođenja operacija, odnosno aktivnosti i ostvarenih rezultata u konkretnoj operaciji i druge podatke od značaja za ostvarivanje bezbednosnih i odbrambenih interesa Republike Srbije.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana Vladi predlažu ministar odbrane i ministar unutrašnjih poslova.

Prilikom razmatranja izveštaja iz stava 1. ovog člana, Vlada ocenjuje ostvarene rezultate radi preduzimanja odgovarajućih aktivnosti u angažovanju ljudskih i materijalnih resursa u multinacionalnoj operaciji.

Vlada Narodnoj skupštini podnosi izveštaj o okončanju ili prevremenom završetku multinacionalne operacije i u slučaju promene njenog mandata ili zadatka, odnosno promene drugih bitnih okolnosti koje utiču na mandat i zadatak multinacionalne operacije.

Izveštaj iz stava 6. ovog člana Vlada podnosi Narodnoj skupštini na prvom narednom zasedanju.

Član 18.

Nadležna ministarstva i drugi državni organi dužni su da u okviru svojih nadležnosti pruže stručnu i tehničku pomoć za izvršavanje odobrenih multinacionalnih operacija.

III. POSEBNA PRAVA I OBAVEZE UČESNIKA U MULTINACIONALNIM OPERACIJAMA

Član 19.

Ministarstvo odbrane i Vojska Srbije su dužni da u saradnji sa nadležnim organima organizuju i koordiniraju sve aktivnosti u vezi sa pripremama pripadnika Vojske Srbije i drugih snaga odbrane koji se upućuju u inostranstvo radi izvršavanja odobrenih multinacionalnih operacija.

Po usvajanju Godišnjeg plana upotrebe, Ministarstvo odbrane bez odlaganja obaveštava nadležne organe i organizacije državne uprave i organe lokalne samouprave o obavezama iz njihove nadležnosti.

Član 20.

Izbor pripadnika Vojske Srbije i drugih snaga odbrane za obuku i učešće u multinacionalnim operacijama vrši se u skladu sa ovim zakonom i propisima o odbrani i Vojsci Srbije, kao i propisima kojima se uređuje nadležnost i rad drugih snaga odbrane.

Za izvršavanje multinacionalnih operacija koje zahtevaju zajedničko učešće pripadnika Vojske Srbije i pripadnika Ministarstva unutrašnjih poslova radi pružanja pomoći u kriznim

situacijama, popuna se vrši u skladu sa sporazumom koji zaključuju ministar odbrane i ministar unutrašnjih poslova.

Član 21.

Ministar odbrane, odnosno nadležni ministri ili lica koja oni ovlaste zaključuju tehničke sporazume kojima se uređuju uslovi angažovanja pripadnika Vojske Srbije i drugih snaga odbrane u okviru multinacionalnih operacija, radi izvršavanja zaključenog međunarodnog ugovora na osnovu kojeg se izvodi konkretna multinacionalna operacija.

Za vreme učešća u multinacionalnim operacijama, kontrolu sistema komandovanja i izvršavanja vojnih dužnosti vrše ovlašćene starešine Vojske Srbije, u skladu sa propisima o službi u Vojsci Srbije i saglasno pravilima komandovanja i kontrole koje je utvrdila međunarodna organizacija koja realizuje multinacionalnu operaciju.

Za svako učešće pripadnika Vojske Srbije u multinacionalnim operacijama donose se pravila angažovanja koja propisuje ministar odbrane.

Član 22.

Pripadnici Vojske Srbije i drugih snaga odbrane ne mogu biti neprekidno duže od godinu dana u multinacionalnoj operaciji, osim u slučaju zdravstvene sprečenosti za povratak u zemlju, tehničkih razloga ili na osnovu zahteva komandanta snaga u multinacionalnoj operaciji do završetka započete aktivnosti.

O nastupanju razloga iz stava 1. ovog člana, nadležni organ je obavezan da obavesti Ministarstvo odbrane.

Član 23.

O pravima i obavezama pripadnika Vojske Srbije koji su angažovani u multinacionalnim operacijama odlučuju ovlašćene starešine, u skladu sa ovim zakonom i propisima o službi u Vojsci Srbije.

O pravima i obavezama pripadnika drugih snaga odbrane koji su angažovani u humanitarnim i drugim operacijama odlučuju rukovodioci organa državne uprave, odnosno pravnih lica kod kojih su zaposleni, u skladu sa ovim zakonom i propisima o radu.

Član 24.

Pripadnici Vojske Srbije i drugih snaga odbrane za vreme učešća u multinacionalnim operacijama imaju pravo na naknadu plate, odnosno zarade i druga novčana primanja u zemlji najmanje u iznosu koji bi ostvarili da su na službi u Vojsci Srbije ili u radnom odnosu u zemlji, kao i posebna prava u skladu sa propisima kojima je uređena služba u Vojsci Srbije, odnosno radni odnos i penzijsko i invalidsko osiguranje.

Pored prava iz stava 1. ovog člana, pripadnici Vojske Srbije i drugih snaga odbrane za vreme učešća u multinacionalnim operacijama imaju pravo i na uvećanje plate i druga novčana

primanja po osnovima i merilima koje propisuje Vlada, u skladu sa ovim zakonom i zaključenim međunarodnim ugovorima ili aktima za njihovo izvršavanje.

Član 25.

Pripadnici Vojske Srbije i drugih snaga odbrane koji su angažovani u multinacionalnim operacijama imaju pravo na:

- 1) uvećanje plate;
- 2) uvećan staž osiguranja;
- 3) naknadu troškova za rizik u službi i dodatke za geografske i klimatske uslove;
- 4) naknadu troškova putovanja za jedno putovanje do mesta stanovanja i nazad za svakih šest meseci provedenih u multinacionalnoj operaciji;
- 5) lično osiguranje od bolesti, rizika ranjavanja, težih povreda, invaliditeta ili smrti koje se obezbeđuje na teret nadležnog ministarstva za vreme učestvovanja u multinacionalnoj operaciji;
- 6) putne troškove i besplatan odmor u objektima predviđenim za odmor i rekreaciju po povratku iz multinacionalne operacije.

Bliže uslove i način ostvarivanja prava pripadnika Vojske Srbije u multinacionalnim operacijama propisuje ministar odbrane.

Član 26.

Pripadnici Vojske Srbije i drugih snaga odbrane za vreme obuke, školovanja i vežbi u inostranstvu, radi priprema za učešće u multinacionalnim operacijama, imaju pravo na naknadu troškova prema propisima o naknadi troškova za putovanje u inostranstvo.

Član 27.

Pripadnici Vojske Srbije i drugih snaga odbrane koji su upućeni u multinacionalne operacije obavezni su da:

- 1) učešćem u multinacionalnoj operaciji štite i promovišu ugled Republike Srbije;
- 2) savesno i odgovorno izvršavaju poverene dužnosti i zadatke, poštujući sistem rukovođenja i komandovanja;
- 3) poštuju pravila međunarodnog prava o upotrebi sile i pravila humanitarnog prava, dajući svoj doprinos bezbednosti i miru i sprečavanju krizne situacije;
- 4) snose troškove u slučaju samovoljnog prekida angažovanja u mirovnoj ili humanitarnoj operaciji po opštim pravilima o naknadi štete;

- 5) podležu disciplinskoj, prekršajnoj i krivičnoj odgovornosti, u skladu sa zakonom i zaključenim međunarodnim ugovorima.

Za materijalna sredstva koja se koriste u mirovnim i humanitarnim operacijama odgovara se po propisima o odgovornosti lica za štetu koju učine u obavljanju službe.

Učesnici u multinacionalnim operacijama u vezi sa korišćenjem materijalnih sredstava koja su im poverena imaju obaveze koje su propisane za budžetske korisnike i korisnike sredstava u svojini Republike Srbije.

Član 28.

Pripadnici Vojske Srbije i drugih snaga odbrane koji se nalaze u multinacionalnoj operaciji imaju pravo na:

- 1) diplomatsku i pravnu pomoć i zaštitu;
- 2) obavezno lično osiguranje, u skladu sa stepenom rizika u toku izvođenja multinacionalne operacije;
- 3) mirovanje radnog odnosa do povratka iz multinacionalne operacije;
- 4) naknadu štete u slučaju posledica bolesti, povrede, ranjavanja, invaliditeta ili smrti u toku obavljanja dužnosti u multinacionalnoj operaciji.

Član 29.

Pripadnicima Vojske Srbije i drugih snaga odbrane za vreme učešća u multinacionalnoj operaciji zabranjeno je:

- 1) obavljanje privrednih i drugih uslužnih delatnosti u inostranstvu, osim onih koje se odnose na logističku podršku zajedničkih snaga;
- 2) svako mešanje u unutrašnje poslove zemlje domaćina izvan odobrenog mandata misije;
- 3) samovoljno napuštanje ili prekidanje misije bez saglasnosti nadležnih organa;
- 4) svako drugo delovanje izvan mandata misije.

Član 30.

Prava, obaveze i odgovornosti pripadnika Vojske Srbije, osoblja civilne zaštite i zaposlenih u organima državne uprave koji se pripremaju i obučavaju za učešće u multinacionalnim operacijama uređuju se ugovorom sa nadležnim ministarstvom.

Pre upućivanja u multinacionalnu operaciju, Ministarstvo odbrane sa pripadnikom Vojske Srbije zaključuje ugovor o njegovom angažovanju u skladu sa ovim zakonom.

Lica iz stava 1. ovog člana dužna su da na poziv nadležnog organa prihvate učešće u multinacionalnoj operaciji u roku od tri godine od dana završetka obuke, odnosno dobijanja

sertifikata do dana pozivanja za učešće u multinacionalnoj operaciji, izuzev u operacijama iz člana 2. stav 1. tačka 3) ovog zakona.

Član 31.

Pripadnici Vojske Srbije i drugih snaga odbrane dužni su da se po okončanju ili povlačenju iz multinacionalne operacije jave nadležnom organu kod kojeg su zaposleni radi regulisanja statusa i prava iz radnog odnosa.

Član 32.

Vreme koje pripadnici Vojske Srbije i drugih snaga odbrane provedu u multinacionalnim operacijama smatra se službom u Vojsci Srbije, odnosno radnim odnosom.

Član 33.

Za vreme učešća u multinacionalnoj operaciji pripadnici Vojske Srbije obavljaju službu u skladu sa propisima kojima je uređena služba u Vojsci Srbije, a pripadnici drugih snaga odbrane u skladu sa propisima struke i specijalnosti za koju su osposobljeni.

Lica iz stava 1. ovog člana izvršavaju zadatke samostalno ili u okviru kontingenta zemlje partnera, u skladu sa zaključenim međunarodnim ugovorom za konkretnu operaciju.

Član 34.

Vreme koje pripadnik Vojske Srbije i drugih snaga odbrane provede u multinacionalnoj operaciji računa se u staž osiguranja sa uvećanim trajanjem, tako što se svakih 12 meseci efektivno provedenih u multinacionalnoj operaciji računa kao 18 meseci.

Vreme koje pripadnik Vojske Srbije i drugih snaga odbrane provede u multinacionalnoj operaciji u efektivnom trajanju manjem od 12 meseci računa se u staž osiguranja sa uvećanim trajanjem srazmerno uvećanju iz stava 1. ovog člana.

Član 35.

U slučajevima povrede, ranjavanja, bolesti, invaliditeta ili smrti za vreme učešća u multinacionalnim operacijama iz člana 2. stav 1. ovog zakona, pripadnici Vojske Srbije i drugih snaga odbrane imaju pravo na naknadu štete i druga prava, u skladu sa zakonom, zaključenim međunarodnim ugovorima i propisima o naknadi štete koji se priznaju u međunarodnoj organizaciji ili instituciji pod čijim pokroviteljstvom se sprovodi multinacionalna operacija.

U slučaju smrti pripadnika Vojske Srbije i drugih snaga odbrane u multinacionalnoj operaciji, članovima porodice pokojnika pripada naknada za stvarne pogrebne troškove.

Troškovi iz st. 1. i 2. ovog člana padaju na teret sredstava za izvršenje Godišnjeg plana upotrebe i budžeta Republike Srbije.

Član 36.

Pripadnici drugih snaga odbrane koji učestvuju u multinacionalnoj operaciji imaju pravo na obavezno osiguranje za slučaj bolesti, povrede, ranjavanja, invalidnosti ili smrti, u skladu sa propisima o osiguranju ili zaključenim međunarodnim ugovorom.

Nadležno ministarstvo zaključuje ugovor o osiguranju od rizika bolesti, povređivanja, ranjavanja i smrti za vreme učešća u multinacionalnoj operaciji sa licem iz stava 1. ovog člana, pre njegovog upućivanja u multinacionalnu operaciju.

Način ostvarivanja prava na osiguranje pripadnika Vojske Srbije i drugih snaga odbrane koji se upućuju u multinacionalne operacije propisuje Vlada.

IV. NAČIN FINANSIRANJA TROŠKOVA ANGAŽOVANJA U MULTINACIONALNIM OPERACIJAMA

Član 37.

Troškovi pripreme, učešća i povratka pripadnika Vojske Srbije i drugih snaga odbrane iz multinacionalnih operacija, kao i obaveze drugih pravnih lica u pružanju materijalne pomoći u vezi sa realizacijom humanitarnih operacija, finansiraju se iz budžeta Republike Srbije.

Vlada u okviru budžeta Republike Srbije obezbeđuje sredstva za izvršenje Godišnjeg plana upotrebe, odnosno aktivnosti u multinacionalnim operacijama.

Izuzetno od odredbe stava 2. ovog člana, sredstva za finansiranje multinacionalnih operacija iz člana 8. stav 4. ovog zakona Vlada obezbeđuje dodatno, u skladu sa propisima o budžetskom sistemu.

Član 38.

Troškovi iz člana 37. stav 1. ovog zakona obuhvataju:

- 1) izbor pripadnika Vojske Srbije i drugih snaga odbrane za misije, obuku, pripreme, lekarske preglede, testiranje, transportne troškove, troškove kontrole i ostale troškove prema standardima odbrane po vrstama sredstava, odnosno aktivnosti;
- 2) nabavku tehnike i opreme;
- 3) upućivanje pripadnika Vojske Srbije i drugih snaga odbrane u multinacionalne operacije;
- 4) plate i naknade u skladu sa važećim propisima;
- 5) troškove putovanja odlaska i povratka u zemlju za svakih šest meseci provedenih u multinacionalnoj operaciji;
- 6) popravku i održavanje tehnike;

- 7) troškove osiguranja svih učesnika i tehnike koja se koristi u multinacionalnim operacijama;
- 8) sanitetsko obezbeđenje i transport učesnika u multinacionalnim operacijama koji ne mogu biti zbrinuti u medicinskim jedinicama operativne zone;
- 9) troškove lečenja u inostranstvu i zemlji i troškove naknade štete;
- 10) ukupne troškove nabavke posmrtno opreme, organizaciju sahrane lica koje je izgubilo život u multinacionalnoj operaciji, pripremu službenih dokumenata i socijalno zbrinjavanje članova njegove porodice;
- 11) naknadu štete trećim licima za štetu učinjenu tokom izvođenja multinacionalne operacije;
- 12) troškove boravka u objektima predviđenim za odmor i rekreaciju;
- 13) troškove eventualne pravne pomoći;
- 14) ostale specifične troškove.

Član 39.

Sredstva iz čl. 37. i 38. ovog zakona za pripadnike Vojske Srbije obezbeđuju se preko Ministarstva odbrane.

Sredstva iz čl. 37. i 38. ovog zakona za pripadnike drugih snaga odbrane obezbeđuju se u budžetu nadležnih organa državne uprave, odnosno pravnih lica čije je učešće u multinacionalnim operacijama obuhvaćeno Godišnjim planom upotrebe.

Izuzetno od odredaba st. 1. i 2. ovog člana, za operacije predviđene u članu 8. stav 4. ovog zakona sredstva se obezbeđuju iz sredstava rezerve budžeta Republike Srbije za tekuću godinu.

Član 40.

Pokretne stvari koje koriste učesnici u multinacionalnim operacijama obezbeđuju se u skladu sa propisima kojima se uređuje raspolaganje sredstvima kod budžetskih korisnika.

Uslove i način pribavljanja, raspolaganja i korišćenja pokretnih stvari iz stava 1. ovog člana i njihovo vraćanje u zemlju propisuje Vlada.

V. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 41.

Svi započeti postupci upućivanja pripadnika Vojske Srbije i drugih snaga odbrane u multinacionalne operacije do dana stupanja na snagu ovog zakona, završiće se u skladu sa odredbama ovog zakona.

Zahtevi za ostvarivanje prava i obaveza učesnika upućenih u multinacionalne operacije do dana stupanja na snagu ovog zakona za koje nije doneta odluka nadležnog organa, rešavaće se u skladu sa propisima po kojima su stečena, a ako je to za njih povoljnije, po odredbama ovog zakona.

Član 42.

Propisi za izvršavanje ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propisi doneti radi izvršavanja Zakona o učešću profesionalnih pripadnika Vojske Srbije i Crne Gore, osoblja civilne zaštite i zaposlenih u organima uprave Saveta ministara u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inostranstvu ("Službeni list SCG", broj 61/04) ostaju na snazi do donošenja propisa za izvršavanje ovog zakona, osim odredaba koje su u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 43.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o učešću profesionalnih pripadnika Vojske Srbije i Crne Gore, osoblja civilne zaštite i zaposlenih u organima uprave Saveta ministara u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inostranstvu ("Službeni list SCG", broj 61/04).

Danom stupanja na snagu ovog zakona u Zakonu o odbrani ("Službeni glasnik RS", broj 116/07) u članu 9. stav 2. tačka 9) prestaje da važi, a u članu 12. stav 2. tačka 12) reči: "na osnovu odluke Narodne skupštine" brišu se.

Član 44.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".